

Modlitba rodící se církve

Při generální audienci 25. 11. 2020 upozornil papež na čtyři podstatné charakteristiky života církve: naslouchání nauce apoštolů, pěstování vzájemného společenství, lámání chleba a modlitbu.

29.11.2020

Modlitba určovala první kroky církve ve světě. Spisy apoštolů a velký příběh *Skutků apoštolů* nám podávají obraz putující církve, která je činorodá, avšak základ a podnět

své misijní činnosti nachází v modlitebních shromážděních.

Prvotní Jeruzalémská církev je opěrným bodem veškeré křesťanské zkušenosti. Lukáš v knize Skutků apoštolů píše: »Setrvávali v apoštolském učení, v bratrském společenství, v lámání chleba a v modlitbách« (Sk 2,42). Společenství setrvávalo v modlitbách.

Tady nacházíme čtyři podstatné charakteristiky života církve: za prvé, naslouchání nauce apoštolů, za druhé, pěstování vzájemného společenství, za třetí, lámání chleba a za čtvrté modlitbu. Připomínají nám, že existence církve má smysl, pokud zůstává pevně sjednocena s Kristem, tedy ve společenství, Jeho Slově, eucharistii a modlitbě. Kázání a katecheze jsou svědectvím Mistrových slov a činů; neustálé úsilí o bratrské společenství chrání před sobectvím a stranictvím; lámání

chleba uskutečňuje Ježíšovu
svátostnou přítomnost mezi námi:
Ježíš nikdy nebude nepřítomný,
právě On je eucharistií, žije a putuje s
námi. A nakonec modlitba, která je
prostorem dialogu s Otcem skrze
Krista v Duchu svatém.

Všechno co v církvi roste mimo tyto
„souřadnice“, postrádá základy.
Jestliže máme přistoupit k
rozlišování určité situace, musíme se
dotazovat, nakolik jsou v ní přítomny
zmíněné čtyři souřadnice: kázání,
neustálé úsilí o bratrské společenství,
milosrdná láska, lámání chleba –
tedy eucharistický život – a modlitba.
Co se těmito souřadnicím vymyká, je
zbaveno ekleziality, není to
ekleziální. Církev je budována
Bohem, nikoli senzačními skutky.
Církev není trh, ani skupina
podnikatelů, kteří rozvíjejí nějaký
nový podnik.

Je to dílo Ducha svatého, kterého nám Ježíš seslal, aby nás shromáždil. Církev je trvalou prací Ducha v křesťanském společenství a jeho životě, v eucharistii a modlitbě. Vše, co se od těchto souřadnic odchyluje, postrádá základy, je jako dům stavěný na písku (srov. *Mt 7,24-27*). Církev utváří Bůh, nikoli rozruch vyvolaný jejími skutky. Ježíšovo slovo naplňuje naše snahy smyslem. V pokoře se rodí budoucnost světa.

Občas mne hluboce zarmoutí, když se nějaké církevní společenství – v dobré vůli – zmýlí v cestě, protože se domnívá, že církev se dělá na schůzích, jako by to byla politická strana. Většina, menšina, názory jedněch a druhých... „Je to jako synoda, to je synodální cesta, kterou musíme vykonat“. Ptám se: kde je tam Duch svatý? Kde je modlitba? Kde je láska ve společenství? Bez této čtveřice souřadnic se z církve stane lidská společnost, politická strana –

menšinová či většinová, a změny probíhají jako v nějaké firmě – podle většiny či menšiny. Duch svatý tam ovšem není.

Přítomnost Ducha svatého totiž zajišťují jmenované čtyři souřadnice: život ve společenství, modlitba, eucharistie, kázání o tom, jak tyto čtvery souřadnice rozvíjejí život.

Pokud toto chybí, chybí Duch, a jestliže schází Duch, bude z nás pěkné humanitární a dobročinné sdružení, což je výborné, možná také strana, řekněme církevní strana, ale církev to není. Z toho důvodu církev neroste díky tomu, že by pořádala nábor, nýbrž díky tomu, co na ní přitahuje. Kdo pohybuje touto přitažlivostí? Duch svatý.

Nezapomínejme nikdy na tato slova Benedikta XVI.: „Církev neroste přetahováním, nýbrž tím, co je na ní přitažlivé.“ Pokud chybí Duch, který přitahuje k Ježíši, tam není církev, ale klub přátel s dobrými úmysly. To je

dobré, ale církve ani synodalita to nejsou.

Četbou Skutků apoštolů tedy objevujeme, že hnací silou evangelizace jsou *modlitební shromáždění*. Kdo se jich účastní, živě vnímá Ježíšovu přítomnost a dotýká se jej Duch. Členové prvotního společenství - což platí vždy a také dnes pro nás - vnímají, že událost setkání s Ježíšem neskončila Nanebevstoupením, nýbrž pokračuje v jejich životě. Vyprávěním o tom, co řekl a učinil Pán – tedy nasloucháním Slovu, a modlitbou vstupující do společenství s Ním, všechno ožívá. Modlitba vlévá světlo a žár: dar Ducha v nich probouzí horlivost.

Katechismus v této souvislosti užívá velmi hutné vyjádření: „Duch svatý [...] připomíná modlící se církvi Krista, uvádí ji do celé pravdy a vzbuzuje nové formulace, které

budou vyjadřovat nezbadatelné tajemství Krista, jež působí v životě, ve svátostech a v poslání jeho církve“ (KKC, 2625).

To je dílem Ducha v církvi:

připomínat Ježíše. Prohlásil to sám Ježíš: bude vás učit a bude vám připomínat. Posláním Ducha je připomínat Ježíše, nikoli však jako při mnemotechnickém cvičení.

Křesťané, uskutečňující misijní poslání, připomínají Ježíše, kterého znovu zpřítomňují. Od Něho, od Jeho Ducha dostávají „podnět“, aby šli, kázali a sloužili.

Modlitbou se křesťan hrouží do tajemství Boha, onoho Boha, který má každého člověka rád a přeje si, aby evangelium bylo hlášáno všem. Bůh je Bohem pro všechny, a každá dělicí zeď byla v Ježíši definitivně zbořena, jak říká svatý Pavel. Kristus zjednal pokoj a »obě dvě části spojil v

jedno« (*Ef 2,14*). Ježíš zjednal jednotu.

Život prvotní církve je tvořen kadencemi ustavičně se střídajících bohoslužeb, shromáždění a jak individuálních, tak kolektivních modliteb. A Duch svatý uděluje sílu kazatelům, kteří se vydávají na cesty a z lásky k Ježíši brázdí moře, čelí nebezpečím a podrobují se pokořením.

Bůh dává i žádá lásku. A to je mystický kořen veškerého života věřících. První křesťané, ale také my, kteří přicházíme několik století po nich, prožíváme v modlitbě tutéž zkušenost. Duch oživuje všechno. A každý křesťan, který nemá strach věnovat čas modlitbě, si může přisvojit slova apoštola Pavla: »Tento život v těle žiji ve víře v Božího Syna, protože on mě miloval a za mě se obětoval« (*Gal 2,20*).

Modlitba propůjčuje toto vědomí. Jedině ve ztišení adorace lze zakoušet veškerou pravdu těchto slov. Měli bychom se vrátit ke smyslu pro klanění. Adorovat Boha, Ježíše, Ducha. Tiše se klanět Otci, Synu a Duchu. Klanění je modlitba, v níž poznáváme Boha jako počátek a konec celých dějin. A tato modlitba je živým plamenem Ducha, který propůjčuje moc vydávanému svědectví a uskutečňovanému poslání.

RadioVaticana.cz / Rome
Reports

.....

pdf | dokument generován automaticky
z [https://opusdei.org/cs-cz/article/
katecheze-modlitba-papez-frantisek-
cirkev/](https://opusdei.org/cs-cz/article/katecheze-modlitba-papez-frantisek-cirkev/) (05.03.2026)